

11. Svjetska konferencija proizvođača malina održat će se u Bugarskoj

Автор(и): Растителна защита
Дата: 02.05.2017 Брой: 5/2017

Između 6. i 9. svibnja 2018. u Arbanasiju, Veliko Trnovo, održat će se 11. konferencija proizvođača malina iz cijelog svijeta. Međunarodna udruga uzgajivača malina ([The International Raspberry Organisation](#)), sa sjedištem u Santiagu, Čile, organizira takve konferencije svake dvije godine, s ciljem razmjene iskustava među vodećim zemljama proizvođačima malina. Tržište mekog voća rast će brzim tempom, uključujući i Bugarsku, gdje je posljednjih godina zabilježen spor, ali stalan porast proizvodnje malina.

Globalno tržište mekog voća posljednjih je godina u porastu

Trendovi povećanja tržišta proizvođača "supervoća" (skupina koja uključuje jagode, maline, kupine, borovnice, crnu i crvenu ribizlu, pa čak i goji bobice) pokazuju značajan rast na globalnoj razini. Meki plodovi postaju masovni ukus kroz kontinuirano rastuću trgovinu prehrambenim proizvodima koji zadovoljavaju potrebu za zdravim načinom života u EU, SAD-u i Kini. Još jedan razlog za njihovu ekspanziju je odsutnost glavne karakteristike iz prošlosti voćnog i povrtnog tržišta, naime eliminacija njihove sezonske dostupnosti kao prepreke održivom povećanju njihove cjelogodišnje potrošnje. Tržište ovog voća poprima univerzalni karakter i nadopunjuje tradicionalnu svježiju potrošnju drugim komercijalnim dimenzijama – primarno prerađenim (smrznutim), sušenim, ekstraktima, sokovima, uljima, želeima, džemovima, konzervama i visoko specijaliziranim sastojcima za druge prehrambene proizvode. Prema procjenama InteliAgro-a na temelju podataka ITC-a (International Trade Center), tržište za svježiju potrošnju još uvijek dominira sa 75% međunarodne trgovine mekim voćem.

Od 2015. godine, najveći udio otpada na jagode – 40%, ali borovnice ih brzo sustižu, dok maline i kupine zauzimaju treće mjesto – s četvrtinom trgovine i prosječnom godišnjom stopom rasta od 16% tijekom posljednjih pet godina.

Bugarske maline

Tijekom posljednjih 10 godina Bugarska se uspjela afirmirati kao proizvođač malina u Europi nakon zemalja poput Poljske i Srbije, koje zauzimaju neke od vodećih pozicija u izvozu smrznutog mekog voća. U izvješću predstavljenom na konferenciji Međunarodne udruge uzgajivača malina u Srbiji 2016. godine, kojeg je predstavio Bozhidar Petkov, predsjednik Bugarske udruge uzgajivača malina, naša je zemlja 2015. godine ubrala 6.550 t malina s 1.513 ha na gospodarstvima veličine od 20 ha do 80 ha. Statistika pokazuje da je tijekom posljednjih 10 godina došlo do sporog, ali stalnog povećanja proizvodnje ovog voća.

Za sada Bugarska uglavnom izvozi smrznute maline, čiji ukupni udio u izvozu iznosi 80% proizvodnje.

Zahvaljujući svojim vrijednim kvalitetama, malina se sve više širi po cijeloj zemlji. Uzgaja se gotovo posvuda, koristeći inovativne metode (tehnologiju uzgoja malina koju je predstavio švicarski Diefenbach 2009. godine), uključujući posebne folije za malčiranje koje sprječavaju razvoj korova i povećavaju produktivnost, te metodu uzgoja malina na uzvišenim gredicama. Korištenje "uzvišenih gredica" za sadnju kulture ima izrazite prednosti u ravnomjernoj raspodjeli vlage u tlu i sprječavanju erozije tla tijekom razdoblja obilnih oborina, kao i očuvanju strukture tla tijekom suše.

Sortiment

Od najveće važnosti za industrijsku proizvodnju malina u našoj zemlji su **primocane (remontantne) sorte**, čiji se prvi urod postavlja na gornjim dijelovima novoniklih izdanaka tekućeg proljeća, obično krajem ljeta. Obično je drugi urod odmah sljedećeg proljeća.

Lyulin – bugarska sorta, odgajena od strane L. Hristova 1982. Biljke su umjereno bujne. Izdanci su uspravni, debeli, srednje visine. Plodovi iz ljetno-jesenskog uroda počinju sazrijevati u kolovozu, a razdoblje berbe traje do kraja rujna. Srednje su do velike veličine, zaobljeno-stožastog oblika, crvene boje. Pulpa ima dobru do vrlo dobru okusnu i tehnološku kakvoću. Preporučuje se za ljetno-jesensku berbu. Ljetno-jesenska produktivnost je visoka – do 1.000-1.500 kg po dulumu u uvjetima navodnjavanja i do 700 kg bez navodnjavanja.

Koriste se za svježu potrošnju i posebno su prikladne za preradu i zamrzavanje. Uzgoj ove sorte čini je vrlo perspektivnom, posebno za područja ne viša od 550-600 m u sjevernoj Bugarskoj i do 650-700 m u južnoj Bugarskoj, s toplom i dugom jeseni i ravnomjerno raspoređenim oborinama (650-700 mm). Otporna je na *Didymella* i *Coniothyrium*.

Heritage – odgajena u SAD-u 1969. i još uvijek se smatra jednim od dostignuća u globalnom oplemenjivanju primocane sorti malina.

Biljke su umjereno do jako bujne. Izdanci su uspravni, ali imaju tendenciju savijanja, srednje debljine, svijetlo cimetaste boje s blago crvenkastom nijansom, prekriveni grubim trnovima. Plodovi su srednje veličine, zaobljeni do zaobljeno-stožasti, tamnocrveni. Pulpa je čvrsta, nježna, s vrlo dobrim slatko-kiselim okusom i ugodnom aromom. Također su prikladne za zamrzavanje, kao i za preradu u kompote, sokove i džemove. Produktivnost je vrlo visoka – do 1.000 kg po dulumu u uvjetima navodnjavanja i 650-700 kg u uvjetima bez navodnjavanja. Otporna je na zimske mrazeve, kao i na visoke temperature te zračnu i zemljanu sušu tijekom sazrijevanja plodova. Osjetljiva je na antraknozu i manje osjetljiva na *Didymella*. Sorta je prikladna za uzgoj u regijama s hladnijom i vlažnijom klimom u drugoj polovici ljeta, uglavnom za ljetno-jesenski urod i nužno u uvjetima navodnjavanja.

Ostale sorte koje se uzgajaju u Bugarskoj su: Willamette, Meeker, Shopska Alena, Bulgarski Rubin.

Poljoprivredni institut – Karnobat također nudi bugarske sorte Iskra, Samodiva, Kostinbrodska i Esenna Pozlata, koja je odgajena 1984. za amaterski uzgoj i prikladna je samo za izravnu potrošnju. Njezine ukrasne kvalitete zaslužuju pažnju i amaterskog vrtlara.

Ekološka proizvodnja

Po prvi put u Bugarskoj razvijena je inovativna tehnologija za ekološku proizvodnju malina sorti Willamette i Lyulin, koja je nagrađena nagradom "Zlatna medalja" na AGRA 2017. za stvorenu "Tehnologiju za ekološku proizvodnju malina". Znanstveni proizvod mogu koristiti proizvođači ili zadružna udruženja koja se bave proizvodnjom ekoloških plodova malina. Tehnologija za ekološku proizvodnju uključuje ekološki prihvatljive

metode i sredstva za suzbijanje štetnika malina: procjenu rizika od bolesti uzrokovanih fitopatogenim gljivicama tla korijenskog sustava i štetočinama stabiljke prije osnivanja industrijske plantaže. Prednosti razvijene tehnologije nisu ograničene samo na proizvodnju izvrsne kvalitete, već i značajno smanjuju upotrebu biofungicida i insekticida.

Ekološka proizvodnja malina povećava se za 3% svake godine od ukupne površine.